Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra OM GUDELIGE FORSAMLINGER

Citation: Grundtvig, N. F. S.: ”N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter”, i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 369. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-grundtvig04val-shoot-idm140015229823584.pdf (tilgået 27. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Jeg mener nemlig, Øvrigheden gjorde vel i, at betragte enhver gudelig Forsamling, den ei selv har foranlediget, som *enselskabelig Forlystelse*, hvori Endeel af Folket søger sinOpmuntring og Vederkvægelse, medens Andre søge deres vedSkue-Spil, Kort-Spil, Strænge-Leg, Giæste-Bud, eller hvad AndetMenneskens Børn kan forlystes ved at nyde i Fællesskab, og, uden nu at tale nogen Forlystelse for nær, tør man dog vel paastaae, der er ingen af dem, ved hvis almindelige UdbredelseStaten vover mindre og kan vente at vinde mere, end af Samlingerne til fælles Opbyggelse. At der ogsaa ved dem kan foregaae Uordener, ja, at de endog, naar en sværmende Aand behersker dem, kan give Anledning til Forbrydelser, hvem vilnægte det, og hvor kan det anderledes være, da jo alt Saadanti Verden er, som det bruges til; men kan Nogen virkelig forAlvor paastaae, at selv de anstændigste Forlystelser kan tænkesalmindelige, uden at der foregik nogen Uorden, og uden at deri slette Gemytter foranlediges onde Tanker og Forsætter, ellermaa man ikke dog tilstaae, at mellem alle Selskaber give degudelige mindst Anledning til Ondt. Og hvad siger nu ikke*Erfaringen*, den lille og den store, den daglige og den historiske? Maa den ikke sige: det er vel et stort Spørgsmaal, omde Fleste, der saaledes sætte deres Glæde i gudelige Forsamlinger, derved blive bedre Mennesker, men der er intet Spørgsmaalom, at de, i det Mindste for en Tid, blive bedre Borgere, og tilbagegive Staten en Deel af de Kræfter, som ved de støiendeGlæder og de sædvanlige Forlystelser bortødsles. Den Alvorlighed og udvortes Ærbarhed, den Modbydelighed for Verdens 370 vilde Væsen, og den idelige Beskiæftigelse med oversandseligeGienstande, som pleier at være Hoved-Trækket hos dem, manspotviis kalder de *Hellige*, var ikke blot hos de Bedste afDeeltagerne, men vel *en dnu meer hos de Værste* en Vinding for Staten, som derved fik langt færre Forbrydere, langtflere ordenlige, arbeidsomme og nyttige Borgere. Man tænkesaaledes kun paa, hvad *Qvækerne* have været, og tildeelsendnu ere, for *England og Nord-Amerika*, eller man underrette sig om, hvad Vidnesbyrd Haugianerne i Norge fik afVenner og Fiender, saasnart man vandt Rolighed Nok til upartisk at drøfte Sagen, og da dømme man, om min Paastand erugrundet, at selv naar Staten troede det mueligt med Magt atundertrykke de gudelige Forsamlinger, skulde den dog aldrigfinde det klogt.1